

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

**ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ**
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)

16–17 травня 2019 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2019

УДК 378.001.895:61(063)(477)

I-66

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 16–17 трав. 2019 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2019. – 332 с.

Висновок. Таким чином, ефективне використання елементів кредитно-модульної системи навчання у формі модулю «Невідкладні стани дозволяє досягти більш вагомих результатів у підготовці педіатрів до відповідального іспиту «Крок 3. Загальна лікарська підготовка».

Література

1. Перспективи оптимізації підготовки лікарів-інтернів з модулю «Невідкладні стани» / Е.Н. Клігуненко, В.И.Слива, Д.М.Станін [et al.] // Медицина неотложных состояний, №5(44), 2012. – С. 71-74.

ДОЦІЛЬНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ЦІЛЮВИХ КУРСІВ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ

Чумаченко Т.О., Макарова В.І., Семішев В.І., Райлян М.В.

Харківський національний медичний університет

Вступ. Вища освіта в сучасному світі – це платформа, з якої починається формування майбутнього висококваліфікованого та конкурентоспроможного спеціаліста. На теперішній час існує багато вакансій на ринку труда, проте не залежно від вакансії, кандидат повинен відповідати певним вимогам, як професійним, тобто мати профільну освіту, вільно володіти державною та іноземною мовами, оволодіти суміжними спеціальностями, проходити додаткові курси, тренінги тощо, так і особистими якостями, а саме бути дисциплінованим, акуратним, відповідальним, комунікабельним, доброзичливим, вміти організувати свій час та концентруватися на виконанні декількох завдань одночасно, бути націленим на особистий розвиток та професійне зростання.

Основна частина. Ринок труда в сфері надання медичних послуг в Україні представлений, в основному, вакансіями медичних представників фармацевтичних компаній, адміністраторів медичних закладів та/або колл-центрів, медичних сестер. Проте більша кількість випускників вищих медичних закладів прагнуть досягнути успіху та стати висококваліфікованими спеціалістами у клінічній медицині, тобто проводити діагностику патологічних станів пацієнтів, їх своєчасне та адекватне лікування, профілактику можливих ускладнень та рецидивів захворювань.

Вищі медичні заклади надають можливість всім студентам отримати як теоретичні знання, так і певний набір умінь та навичок, які можна розглядати як підґрунтя для формування професійної компетенції, тобто здатності до отримання даних, їх аналізу, самостійного прийняття рішення та його реалізації в певних умовах [1]. Водночас треба розуміти, що в сучасному світі отримані під час навчального процесу знання та навички не можуть повною мірою задовольнити весь шлях формування висококваліфікованого спеціаліста, лікар повинен прагнути до постійного професійного вдосконалення через отримання нових знань та компетентностей [2].

Сучасний світ – це світ інформації та технологій, що забезпечує можливість отримання нових знань в оптимальному для кожної людини режимі. Існуючі інформаційні технології здатні задовольнити вимогам безперервного освітнього процесу в медичній галузі як на до дипломного, так і на післядипломному етапах. Проте, збільшення кількості та об'єму інформації, яку щоденно отримує лікар, в певний час потребує систематизації та більшої конкретики, особливо в питаннях практичного використання нових знань та навичок. Цим вимогам задовольняють короткострокові таржетні курси або цикли для цільових аудиторій, перевагою яких також є можливість навчати слухачів найбільш актуальним питанням сучасності.

Останнім часом в Україні склалася неблагополучна епідемічна ситуація зі сказу, пов'язана, насамперед, зі збільшенням кількості випадків сказу серед диких та домашніх тварин. Сказ відноситься до захворювань, які є спільними для людей та тварин, тому активізація епізоотичного процесу цієї хвороби серед тварин приводить до збільшення ризиків інфікування вірусом сказу людей. Щорічно до лікувально – профілактичних закладів охорони здоров'я України звертаються близько 100 тисяч людей, які отримали ушкодження від тварин, кожен випадок потребує негайного вирішення питання про необхідність надання постконтактної специфічної профілактики сказу, що в свою чергу, повинно бути забезпечено відповідними медичними імунобіологічними препаратами.

Тому згідно з наказами МОЗ України № 166 від 22.07.1993 р. [3], № 359 від 19.12.1997 р. [4] та з урахуванням сучасних потреб на кафедрі епідеміології Харківського національного медичного університету (ХНМУ), був розроблений цикл тематичного удосконалення «Сказ. Сучасні технології профілактики, наукові й практичні аспекти надання антирабічної допомоги» для лікарів хірургічного профілю. Тривалість навчання складає 78 годин, із них лекційних годин – 8, практичних занять – 46 годин, семінарських занять – 18 годин, для заліку відведено 6 годин. Теоретична частина циклу включає розділи з нормативної документації та особливостей організації антирабічної допомоги в лікувально – профілактичних закладах охорони здоров'я населення України, сучасних проблем профілактики сказу, організації роботи лікаря травматолога, хірурга та епідеміолога при наданні допомоги особам, які звернулися з приводу укусів тваринами, етіології та патогенезу сказу, проявів епідемічного та епізоотичного процесу, визначення показань для обов'язкової післяекспозиційної специфічної антирабічної профілактики, організації та проведення епідеміологічного нагляду за сказом. Практична частина циклу дозволяє лікарям хірургам, травматологам вдосконалити свої вміння щодо тактики надання первинної медичної допомоги та антирабічної допомоги в разі отримання ушкоджень від диких і домашніх тварин, проведення профілактики сказу серед людей та тварин, проведення профілактики небажаних подій після введення антирабічних препаратів, відбору проб для лабораторного дослідження тощо. Для підвищення зацікавленості лікарів в отриманні знань та умінь заняття супроводжувались актуальними слайдами, науковими фільмами та діловими іграми.

Слід відмітити, що лікарі хірурги, травматологи виявили високу ступінь зацікавленості до даного таржетного циклу, у них накопичилась низка питань, пов'язаних з випадками звертань пацієнтів за антирабічною допомогою, в тому числі в умовах надзвичайних ситуацій, та конкрети-

зацією показів та протипоказів для введення антирабїчних препаратів пїсля ушкоджень, якї нанесли рїзні види тварин (дикї, домашнї, синантропнї). Даний цикл тематичного удосконалення дозволить виявити, що лїкарям притаманне гїперпризначення препаратів для профїлактики сказу у людей. Розв'язання реальних кейсїв та ситуацїйних задач дозволило лїкарям опанувати практичнї навички щодо рїзних аспектів надання антирабїчної допомоги населенню.

Висновок. Таким чином, цикл тематичного удосконалення «Сказ. Сучаснї технологїї профїлактики, науковї й практичнї аспекти надання антирабїчної допомоги» є необхідним для удосконалення теоретичних знань та вмїнь лїкарїв – клїніцистїв, а саме хїрургїв та травматологїв на пїслядипломному етапї безперервного освїтнього процесу. Вважаємо доцїльним подальшу розробку таржетних курсїв тематичного удосконалення для цїльових аудиторїй.

ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК НА ЦИКЛІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ІЗ РЕНТГЕНОЛОГІЇ

Чурилін Р.Ю., Вороньжєв І.О., Коломїйченко Ю.А., Лисенко Н.С., Сорочан О.П., Пальчик С.М.

Харківська медична академія пїслядипломної освїти

Вступ. Використання сучасних інновацїйних методик навчання сприяють ефективнїшому розумїнню і запам'ятовуванню матерїалу, його практичнїй самореалїзацїї. В Україні (2009 р.) розроблено Концепцїю розвитку нацїональної інновацїйної системи і тепер викладачї отримали можливїсть створювати власнї методики навчання. Сучаснї освїтнї технологїї залежать вїд дїї низки чинникїв, серед яких головними є: – готовнїсть лїкарїв до сприяння сучасних освїтнїх технологїй та позитивна мотивацїя навчальної дїяльностї; – готовнїсть викладачїв і лїкарїв до творчої дїяльностї; – оптимальний психологїчний клїмат та майстернїсть викладачїв.

Основна частина. Проведенї соцїологїчнї дослідження рїзних форм і методїв викладання свїдчать, що засвоєння матерїалу лекцїї складає 20 %, лекцїї з використанням наукових джерел пїдвищує даний показник до 30 %, лекцїя з використанням аудїовїзуальних засобїв дає 50 %, дискусїя – 70%, гра – 90 %. На цїй основї викладачї кафедри рентгенологїї та дїтячої рентгенологїї Харківської медичної академії пїслядипломної освїти (ХМАПО) у навчальному процесї активно використовують дїяльнїснї методики, спрямованї на вїзуалїзацїю інформацїї, гровї методики. Всї лекцїї гарно ілюстрованї, читаються з використанням мультимедїйного проектора та інтерактивної дошки Smart Board. Проблемнї лекцїї сприяють активїзацїї пїзнавальної дїяльностї лїкарїв. При лекцїях-вїзуалїзацїї краще запам'ятовуються диференцїйнї ознаки захворювань. У вїзуальнїй лекцїї важливї вїзуальна логїка, подача матерїалу, його дозування, майстернїсть і стиль спїлкування викладача з аудиторїєю. Бїнарна лекцїя або лекцїя дискурс змушує порївнювати рїзнї точки зору, приймати якусь з них чи формувати власну. На таких лекцїях виховується культура дискусїї, вмїння вести дїалог сучас-

Лїтература

1. Кошель В.И. Бально-рейтенговая система оценки компетенции как фактор мотивации в формировании профессиональной готовности выпускника медицинского вуза / В.И. Кошель, А.Б. Ходжаян, Н.В. Агранович, И.В. Кошель // Медицинское образование и вузовская наука. – 2015. – № 1 (7). – С. 20-25.

2. Савченко О. П. Компетентнїсний пїдхїд у сучаснїй вищїй школі / Савченко О. П. // е-журнал «Педагогїчна наука: історїя, теорїя, практика, тенденцїї розвитку». – 2010. – Випуск №3.

3. Наказ МОЗ України № 166 «Про подальше удосконалення системи пїслядипломної пїдготовки лїкарїв (провїзорїв)» вїд 22.07. 1993 р. зї змїнами і доповненнями.

4. Наказ МОЗ України № 359 «Про подальше удосконалення атестацїї лїкарїв» зї змїнами та доповненнями вїд 19.12. 1997 р.

ного дїагностичного пошуку і приймати рїшення. Пїдготовка бїнарної лекцїї передбачає попереднє обговорення теоретичних питань її учасниками, їх інтелектуальну і особистїсну сумїснїсть, також наявнїсть швидкої реакцїї і здатнїсть до імпровїзацїї. Викладачами кафедри читаються лекцїї з заздалегїдь запланованими помилками, такї лекцїї одночасно виконують стимулюючї, контролнї і дїагностичнї завдання. Систематизуючї лекцїї структурують масив знань з окремих роздїлїв. Пїсля лекцїй, а інодї по ходу їх проводиться інтерактивне опитування.

Висновки. Ефективнїсть застосування методїв навчання у вищому навчальному закладї залежить бїльше вїд наукової квалїфїкацїї і майстерностї викладача: це творчий пїдхїд, пошук джерел нової інформацїї, здатнїсть знаходити оптимальнї рїшення у складних ситуацїях, високї моральнї якостї, повага до слухачїв. За умови системного пїдходу до процесу впровадження сучасних освїтнїх технологїй пїдготовки рентгенологїв можна одержати добрий результат. Використання сучасних інновацїйних методик у навчальному процесї створює умови для ефективної самореалїзацїї лїкарїв-рентгенологїв і пїдвищує мотивацїю і якїсть навчання.

Лїтература

1. Крамний І.О., Спужак М.І., Чурилін Р.Ю., Вороньжєв І.О. Дїдактичнї проблеми пїслядипломної освїти радїологїв-дїагностїв: Навчальний посїбник для викладачїв кафедр, -Харків: ХМАПО, 2011 р., – 107 с.

2. Нетрадиционные методы преподавания социологии: Уч.-метод. пособие для преподавателей / Под ред. И. Д. Ковалевой. – Харьков, ХГУ. 1997.- 243 с.

3. Новї технологїї навчання: наук.-метод. зб. / Інститут інновацїйних технологїй і змїсту освїти МОН України. – К., 2016. – Вип. 88. Ч. 1-2. – с. 252 та с. 212.

<i>Совгіря С.М., Винник Н.І., Сидоренко М.І., Ніколенко Д.Є., Задворнова А.П.</i> ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ МАКРО- ТА МІКРОПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПАТОМОРФОЛОГІЯ» ЛІКАРЯМ-ІНТЕРНАМ.....	281
<i>Сосін І.К., Гончарова О.Ю.</i> ПІСЛЯДИПЛОМНА ПІДГОТОВКА ЛІКАРІВ З ПИТАНЬ ДІАГНОСТИКИ СТАНІВ СП'ЯНІННЯ	282
<i>Утюж І.Г., Спиця Н.В., Мегрелішвілі М.О.</i> ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ ІЗ СТУДЕНТАМИ – ІНОЗЕМНИМИ ГРОМАДЯНАМИ: УНІКАЛЬНИЙ ДОСВІД ЗДМУ	283
<i>Харченко В. В., Носко Н. О., Шевцова О. М.</i> ВИКОРИСТАННЯ ОНТОЛОГІЇ ЗНАНЬ З НЕАЛКОГОЛЬНОЇ ЖИРОВОЇ ХВОРОБИ ПЕЧІНКИ В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ.....	283
<i>Хільчевська В.С.</i> РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ІСПИТУ З НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ В ІНТЕРНАТУРІ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПЕДІАТРІЯ»	284
<i>Чумаченко Т.О., Макарова В.І., Семішев В.І., Райлян М.В.</i> ДОЦІЛЬНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ЦІЛЬОВИХ КУРСІВ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ	285
<i>Чурлін Р.Ю., Вороньжев І.О., Коломійченко Ю.А., Лисенко Н.С., Сорочан О.П., Пальчик С.М.</i> ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК НА ЦИКЛІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ІЗ РЕНТГЕНОЛОГІЇ	286
<i>Швайченко А.О., Малий В.П., Шепілева Н.В., Асоян І.М., Бодня І.П.</i> ОПТИМІЗАЦІЯ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ.....	287
<i>Яковцова І.І., Олійник А.Є., Долгая О.В., Чертенко Т.М.</i> ВИКОРИСТАННЯ МАЙСТЕР-КЛАСІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ЦИКЛІВ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ НА КАФЕДРІ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ.....	287

Секція IV

УНІВЕРСИТЕТСЬКІ КЛІНІКИ ТА ЇХ РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

<i>Лупальцов В.І.</i> РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ КЛІНІК У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ НА ДОДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ	290
<i>Мінцер О. П., Попова М. А.</i> КОГНІТИВНА ПЛАТФОРМА МОНІТОРИНГУ СТАНУ ЗДОРОВ'Я. ВИКОРИСТАННЯ В СИСТЕМІ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ ТА ПРОВІЗОРІВ.....	291

Секція IV

СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ТА ЙОГО РОЛЬ У ПІДГОТОВЦІ ВИСОКОПРОФЕСІЙНИХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я»

<i>Біденко Н.В., Остапко О.І., Коваль О.І.</i> СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В СТОМАТОЛОГІЇ – НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ	293
<i>Бітчук М.Д., Нікуліна Н.О., Перцев Д.П., Горецька А.М., Завгородня Н.І.</i> СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ ТА ЙОГО КОНТРОЛЬ.....	294
<i>Вовк Т.Г., Кузнецов С.В., Татаркіна А.М., Ольховська О.М., Колісник Я.В., Жаркова Т.С., Слепченко М.Ю.</i> ЗАСТОСУВАННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ДИТЯЧІ ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ»	294
<i>Гарас М.Н.</i> УПРОВАДЖЕННЯ СЦЕНАРІЇВ «ВІРТУАЛЬНИХ ПАЦІЄНТІВ» У РАМКАХ ПРОБЛЕМНО- ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ З УНИКНЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ПОМИЛОК У ПЕДІАТРІЇ.....	295
<i>Гвоздецька Г.С., Жукуляк О.М.</i> ВИКОРИСТАННЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ В АКУШЕРСТВІ ТА ГІНЕКОЛОГІЇ»	296
<i>Дзюбановський І.Я., Герасимець Ю.М., Бенедикт В.В., Продан А.М.</i> РОЛЬ СИМУЛЯЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ З ХІРУРГІЇ.....	296
<i>Дмитренко І.П., Ковальова Т.Д.</i> СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ВИСОКОПРОФЕСІЙНИХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ЗНАНЬ «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я»	297